

بازار گرمی فروشنده‌ای که دارد برای خانی میان سال و دختر جوانش از اجناس مغازه‌اش حرف می‌زند، شنیدن دارد؛ «این میل راحتی رو توی سناباد باید امیلیون تومان پول بدید. دست‌دو در حد آک. دو تا دو نفره داره، سه تا یک نفره، برای شما درمی‌آد، ۳۰۰ صاحبش می‌خواست جابه جاشه، بره به شهر دیگه، و گرته وسایل از خونه‌ای اومده که جنس خوب می‌خردند.»

گرانی‌هایی که از اردیبهشت سال گذشته آغاز شد باعث شده سرعت افزایش قیمت کالاها از سرعت افزایش حقوق طبقه کارمند و کارگر بیشتر شود. اینها به جز معضلات مخارج روزانه خانواده‌ها، فشاری مضاعف شده است روی دوش خانواده‌هایی که جوان دم‌بخت دارند. این وسط، برخی خانواده‌هایی که توان جفت‌وجور کردن هزینه‌های چند ده‌میلیونی جهیزیه را ندارند، از مدتی قبل به جهیزیه‌های دست‌دوم رو آورده‌اند و چاره‌ای ندارند جز اینکه دخترشان را با جهیزیه دست‌دوم راهی خانه بخت کنند.

● برنده‌ای دست‌دوم!

«برو بپرو... بگیر چپ... فرمون رو بچرخ... خُب‌خُب واستا... یک وانت، بار برای یکی از سمساری‌های میانه کوچه رسیده است، جناب سمسار، اجناس را از جای خریده‌است و حالا آن‌ها را به مغازه‌اش منتقل کرده‌ات در آنجا بچیند. میانه روز در کوچه معروف سمسار‌ها، کنار کوچه ثبت در خیابان امام خمینی (ره)، برویایی زیادی است. کاسب‌ها حسابی مشغول معامله هستند؛ ما هم قدم‌زنان به‌سمت تُسُر، «جایی از کوچه که زمینش گرم‌ای دلپیر خورشید را ندارد»، می‌رویم. وارد یکی از مغازه‌ها می‌شویم، در ابتدا قیمت چند جنس مختلف مثل بخاری، چرخ گوشت، تلویزیون ال‌ای‌دی و... را می‌پرسیم و دست آخر از فروشنده می‌خواهیم یک دست میل راحتی شیک و ارزان به ما معرفی کند و او به‌سمت سروسس استیل نسکافه‌ای رنگ می‌رود و می‌گوید: این را پیش پای شما ۳ میلیون تومان رد کردم. همین کار را از کلاهدوز بردارید یا ۹ میلیون پول بدهید. خانی که شاهد بازار گرمی‌های فروشنده است و نمی‌خواهد از اینجا دست‌خالی برگردد، توی ذوق مردم می‌زند و می‌گوید: این طور هم نیست، توی خیابان شفا... هنوز حرفش را کامل نکرده‌است که مردم می‌پُرد توی کلامش و می‌گوید: شفا کارهایش بازاری است، کار من، برند است.

فروشنده خیلی سریع و بدون توجه به جواب احتمالی این خانم، خطاب به ما می‌گوید: خیلی کم کار است... بعد میل راحتی سوسنی‌رنگی را نشان می‌دهد و اصرار دارد این میلمان را انتخاب کنیم؛ «به نظر من اگر برای جهاز می‌خواهید، این کار خوبی است. خیلی ایده‌آل است.»

● ۱۰۰ میلیون برای جهیزیه دست‌دوم!

در همین حین، مادر و دختری وارد مغازه می‌شوند. قدم‌هایشان کوتاه و با هم است؛ گاه با هم به کالایی نگاه و به‌آرامی با هم صحبت می‌کنند. می‌توان حدس زد قیمت‌ها را با هم ارزیابی می‌کنند. از نگاه‌هایشان معلوم است چندان راضی به نظر

نمی‌رسند. فروشنده که متوجه معذب‌بودن آن‌ها شده است، پیش می‌رود و می‌پرسد دنبال چه مدل کاری هستند. زن در حالی که حجابش را محکم‌تر می‌کند، با لحنی آمیخته به‌سخت‌جالت می‌گوید: چندتکه برای جهیزیه می‌خواهیم. فروشنده هم که انگار معلوم است با این دسته از مراجعان آشناست، می‌گوید: در خدمتم. اینجا گاهی تا ۱۰۰ میلیون تومان هم برای جهیزیه پول می‌دهند.

دختر جوان اما با تعجب می‌گوید: ۱۰۰ میلیون تومان در اینجا هزینه می‌کنند؟ خب برونو نوش را بخرد دیگر! اما فروشنده با حالتی حق‌به‌جانب می‌گوید: چپی بخرد؟؟ برای یک یخچال سایید باید ۳۰ میلیون تومان پول بدهند ولی اینجا با ۸،۷ میلیون تومان هم پیدا می‌شود. و بعد از مادر و دختر دعوت می‌کند برای تماشای یخچال‌های سایید‌ای‌ساید‌اوا همراهی کنند. او در یک یخچال مارک سیلور را باز می‌کند. تقریباً تمیز و بی‌عیب است؛ فقط تَرک کوچکی روی قاب پایین یخچال کمی توی ذوق می‌زند. فروشنده تأکید می‌کند: عیش، تکه پایینش است، و گرنه کم کار است.

من هم خودم را مایل به خرید همان یخچال ساید نشان می‌دهم و می‌گویم: این تَرک روی یخچال خیلی بد است... و فروشنده هم در حالی که وعده می‌دهد این ایراد ظاهری را اصلاح کند، می‌گوید: آن قسمتش را تعمیر می‌کنم. ولی یقین بدهاید اگر تشریف ببرید بازار، کم‌کم برای این باید ۲۸ میلیون تومان پول بدهید. ما این را می‌دهیم هشت تومان، ۲۰ میلیون تفاوتش است!

در این گاراژ، همه‌جور وسیله برای یک خانه پیدا می‌شود؛ از یخچال و اجاق گاز و قالی تا وسایل ورزشی مثل تردمیل و دوچرخه ثابت. حتی برای جاقفشی یا لوستر یا آینه و شمعدان، کارخرداران لنگ نمی‌ماند.

به مغازه دیگری در میانه‌های گاراژ می‌روم. از مرد مسنی که سرش خلوت‌تر از سایر هم‌صنفانش به نظر می‌رسد، نظرش را درباره دست‌دوم‌فروشی به تازه‌عروسان می‌پرسم و او می‌گوید: برای تکمیل جهیزیه خیلی اینجاسا می‌آیند. حتی خیلی‌ها می‌آیند و کل جهیزیه را از اینجا برمی‌دارند. همه چیز هم می‌خرد؛ گاز، لباس شویی، فرش، میل و...

بعد بیان می‌کند: از هر جنسی، تروتمیز و حتی مصرف‌نشده‌اش هم پیدا می‌شود؛ فقط باید وقت داشته باشند و هر چند روز یک‌بار بیایند و سر بزنند. این حرف را به هر دختر جوانی که دنبال وسیله می‌گردد، می‌گویم؛ اگر بتوانی زود به زود به اینجا سر بزنی، جنس خوب پیدا می‌شود. اینجا جنس خوب را زود می‌برند. باید جا داشته باشید تا ذره‌ذره بخريد و بگذارید کنار.

● خرید دست‌دوم برای مراسم خواستگاری

از هر قشری به اینجا می‌آیند. مهم این است که پذیرفته‌اند لوازم دست‌دوم بخردند. خانم و آقای میان‌سال، یک سرویس میل خریده‌اند. فروشنده می‌گوید: صندلی‌هایش را مجانی برایتان درست می‌کنم. زن هم می‌گوید: خدا عسرت بدهد. خانه را نونوار کنم ببینم ایسن دختر، آخر «بله» می‌گوید یا نه!

● به دنبال کم‌کار و ارزان

خانم‌های جوان برای خرید وسایلیشان، و سواس دارند. به‌ویژه اگر پای خرید لوازم دست‌دوم در میان باشد، می‌خواهند کم‌کار، ارزان و برند خارجی باشند. چشم‌بشتر دنبال خریدارانی است که برای خرید مشتری‌های بیشتری برای خرید جهیزیه می‌آیند. حتی نمی‌گویند برای خرید جهیزیه آمده‌اند اما

داخل یکی از مغازه‌ها مردی میان‌سال به‌همراه همسرش آمده و دنبال وسایل برقی بزرگ است. زن و شوهر کمی مردد هستند و مرد می‌گوید: قرار است وسایلی را که پسرم باید برای جهیزیه بخرد، جور کنیم. می‌خواهیم هم سالم باشد و هم قیمتش مناسب؛ لباس شویی غیر از این ندارید که اتومات باشد؟

در انتهای مغازه، کنار فرش‌ها ۳ دستگاه ماشین لباس‌شویی روی هم قرار گرفته‌است. فروشنده جوان، مشخصات آن‌ها را یکی‌یکی توضیح می‌دهد و می‌گوید: بالایی، کار کرده در حد نو است؛ ۳ میلیون و ۱۵۰ هزار تومان. پائین‌تیک را هم می‌توانم بدهم ۴ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان. کُرال هم می‌توانید بخريد. دو تا فرش ۹ متری هم دارم. فرش مشهد در حد نو. یک تخته‌اش هنوز باز نشده. جفتش را می‌دهم به ۳ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان.

● یک هفته ضمانت برای کالای دست‌دوم!

قصد خارج‌شدن از گاراژ را داریم کم‌کم در یکی از مغازه‌های انتهایی گاراژ، مردی را مشغول شستن یخچال می‌بینیم. به او می‌گویم: می‌خواهیم برای جهاز خرید کنیم؛ به این یخچال که می‌شوید، می‌شود اطمینان کرد؟ اگر از کار بیفتد، ابرور بزی می‌شود. و او می‌گوید: نه خانم! من ۱۲ سال است که کارم همین است. با این شستن برای یخچال اتفاقی نمی‌افتد؛ فقط نباید روی موتورش آب ریخته شود. اگر هم ریخت عیبی ندارد؛ فقط تا ۲۴ ساعت نباید به برق وصل شود تا خوب خشک شود.

در ادامه او را به حرف می‌گیریم تا از بازار فروش کالای دست‌دوم برای تهیه جهیزیه عروس صحبت کند و او می‌گوید: اتفاقاً از چند ماه قبل مشتری‌های بیشتری برای خرید جهیزیه می‌آیند. حتی نمی‌گویند برای خرید جهیزیه آمده‌اند اما

عکس: داوود بهنام شهباز

بخت نو با جهیزیه کهنه

گزارشی از سمساری‌هایی که این روزها مشتری‌هایشان، نوعروسان هستند

نشان می‌دهد و می‌گوید: این هم قدیمی است. برای جهیزیه آنتیک است. او می‌گوید: هستند مشتری‌هایی که در خرید جهیزیه دست‌دوم هم به دنبال اجناس خاص هستند یا اگر کالایی را انتخاب می‌کنند، نمی‌خواهند کسسی متوجه دست‌دوم‌بودن کالا شود؛ مردم اُپرو دارند و نمی‌خواهند دخترشان جلو خانواده شوهر سرافکننده شود.

● جهیزیه دست‌دوم؟ نشنیده‌ام!

برای گرفتن پاسخ پرسش‌هایمان درباره علت اقبال مردم به جهیزیه‌های دست‌دوم، به‌سراغ رئیس اتحادیه سمساران که به‌واسطه ادغام با چند اتحادیه دیگر به نام «اتحادیه مصنوعات نفت و گاز و الکترونیک» فعالیت می‌کند، می‌رویم و شرح آنچه را دیده‌ایم با او درمیان می‌گذاریم. حسین صالحیان نیک، اما موضوع را نه تنها تأیید نمی‌کند، بلکه با قاطعیت رد می‌کند و می‌گوید: خیر، اصلاً چنین چیزی نداشته‌ایم و اولین بار است که این موضوع را می‌شنوم!

او ادامه می‌دهد: ممکن است کسانی باشند که به دلیل نداشتن تمکن مالی، یک یخچال یا ماشین لباس‌شویی دست‌دوم بگیرند، اما این موضوع را که بخوانند تمام جهیزیه را دست‌دوم بخرند، من به‌عنوان مسئول اتحادیه تا حالا نشنیده‌ام.

استدلال او شکایت‌های رسیده به اتحادیه است و می‌گوید: به‌هر حال اگر چنین نوع خرید‌هایی باشد، در شکایت‌هایی که به ما می‌رسد، مشخص می‌شود و دست‌کم هر هفته باید یکی دو شکایت درباره جهیزیه به دست‌ما ما برسد اما تا حالا شکایتی نداشته‌ایم.

نقل قول رئیس اتحادیه سمساری‌های تهران را که مدتی قبل گفته بود «چون قدرت خرید مردم پایین آمده، حدود ۳۰ درصد تقاضا برای خرید لوازم دست‌دوم افزایش داشته‌است» برای صالحیان نیک بیان می‌کنیم و او نیز پس از شنیدن این خبر تغییر نظر می‌دهد و می‌گوید: بله، این موضوع را ما نیز ادعاس می‌کنیم، دقیقاً این اتفاق افتاده است؛ آن هم به‌خاطر گران‌شدن وسایل زندگی، تعدادی از مردم به این نوع جهیزیه خریدن رو آوردند. به‌همین دلیل است که شکایت‌ها بیشتر شده‌است؛ به‌هر حال جنس دست‌دوم قیمت کمتری دارد.

از او می‌پرسم: چه تعرفه و فرمولی برای خرید لوازم دست‌دوم وجود دارد و فروشندگان شما طبق چه قانونی لوازم را خریداری می‌کنند؟

رئیس اتحادیه مذکور پاسخ می‌دهد: ما دوبار در جلسات مربوط، این مسائل را مطرح کرده و چند بار هم برای شرکت در جلسات کالاهای سرقتی رفته‌ایم. در دادستانی جلساتی داشتیم. خوشبختانه تنها شهری هستیم که برای فروشندگان، دفاتر خرید و فروش در نظر گرفته‌ایم؛ دفاتری همپور به مهر اماکن و اتحادیه. یعنی هر فرد مجوزدار باید این دفاتر را داشته باشد.

او می‌افزاید: کلاتری‌ها هم وقتی به واحدهای سمساری مراجعه می‌کنند، اگر واحد یا واحدهای مذکور این فاکتور را نداشته باشند، کالاهای آن‌ها سرقتی محسوب می‌شود. خرید و فروش نیز باید کاملاً براساس کد ملی صورت گیرد و صرفاً ارائه فاکتورهای معمولی پذیرفته‌شده نیست. ●

لباسشویی	تلویزیون LED	یخچال‌ساید	اجاق گاز	فرش ماشینی	مبل‌مان	سرویس چوب	جاروبرقی	مجموع
نو	نو	نو	نو	نو	نو	نو	نو	نو
۶/۰۰۰/۰۰۰	۳/۲۰۰/۰۰۰	۱۲/۰۰۰/۰۰۰	۳/۰۰۰/۰۰۰	۲/۵۰۰/۰۰۰	۶/۰۰۰/۰۰۰	۵/۰۰۰/۰۰۰	۱/۲۰۰/۰۰۰	۳۸/۹۰۰/۰۰۰
تومان	تومان	تومان	تومان	تومان	تومان	تومان	تومان	تومان
دست دوم	دست دوم	دست دوم	دست دوم	دست دوم	دست دوم	دست دوم	دست دوم	دست دوم
۲/۰۰۰/۰۰۰	۱/۲۰۰/۰۰۰	۷/۰۰۰/۰۰۰	۸۰۰/۰۰۰	۸۰۰/۰۰۰	۱/۲۰۰/۰۰۰	۱/۰۰۰/۰۰۰	۷۰۰/۰۰۰	۱۴/۷۰۰/۰۰۰

میانگین هزینه جهیزیه ایرانی

بر اساس قیمت اجناس نو و دست‌دوم

خبر

در نشست علمی گردشگری، آموزش و ظرفیت‌های اشتغال در دانشگاه فردوسی مطرح شد

تعامل، حلقه‌گم‌شده دانشگاه و گردشگری

عکس: جوانا کرمانی / شیراز

نمی‌شود و تعداد زیادی از افرادی که می‌خواهند از جوان‌ها در حوزه‌های مختلف کاری استفاده کنند، تنها چیزی که برایشان اهمیت ندارد، رشته تحصیلی و تخصص طرف مقابلشان است. احمدی، رئیس هیئت‌مدیره شرکت خدمات مسافرتی و جهانگردی و هوایی آتی، گفت: این جلسه نقطه شروع خوبی است. نیاز است بین فضای دانشگاهی و حوزه گردشگری ارتباط بیشتری باشد، اما این ارتباط باید مستمر باشد.

سعید ولی‌زاده، رئیس انجمن صنفی آژانس‌های مسافرتی استان، نیز با اشاره به اینکه ایران و مشهد از جمله ارزان‌ترین مقاصد گردشگری در دنیا محسوب می‌شود و در استان ۵۰۰ آژانس مسافرتی وجود دارد، مهر تأییدی بر صحبت‌های مطرح‌شده زد و اظهار کرد: در وضعیت فعلی، گردشگری می‌تواند امید

فراوانی برای رونق اقتصاد کشورمان ایجاد کند. جمعی از مسئولان و دست‌اندرکاران دانشگاه فردوسی نیز که در این نشست حضور داشتند، ضمن قبول این نکته که تعامل بیشتر بین فضای دانشگاهی و حوزه گردشگری دغدغه خودشان نیز هست و آموزش می‌تواند به پیشرفت این حوزه کمک شایانی کند، به مشکلات دیگر این حوزه کمک اشاره کردند. به‌روز نشدن محتواها و ساختار بوروکراسی حاکم بر فرایندهای اداری و آموزشی و دانشگاهی، بی‌توجهی به مهارت‌محوری در آموزش، ضعف تنوع آموزشی از ابزارهای نوین آموزشی، ضعف تنوع آموزشی و محتوایی در مقایسه با وضعیت حاکم بر دنیا و کاغذبازی‌های اداری سخت برای راه‌اندازی و اطلاع‌رسانی رشته‌ها، ازجمله انتقادات مشخصی بود که در انتهای نشست به آن اشاره شد. در مقابل، استفاده از ظرفیت بخش خصوصی، ایجاد یک شورای سیاست‌گذاری در دانشگاه و همکاری با بخش خصوصی و سازمان‌های متولی و حضور تمام افراد حقیقی و حقوقی که می‌تواند به پیشبرد این اهداف کمک کند، ازجمله پیشنهاد‌های ارائه‌شده در این نشست بود. ●